

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezcer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za posljeta 8 gld., za četrto leto 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrto leto 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrto leto. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopis je ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.
Upravnštvo naj se blagovoljno pošljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Novi višji državni pravnik v Trstu in Slovenci.

Omenili smo že govora, s katerim si je ovenčal čelo bivši predsednik okrožnemu sodišču v Celju, g. Gertscher, predno odide na svoje novo mesto v Trst. Da gospod Gertscher ni posebno naklonjen Slovencem, smo sami vedeli, vsaj je že bil tako vzgojen. Oče njegov je bil odločen naš nasprotnik, sina pa smo vendar imeli za nepristranskega sodnika, kateri nikdar ne dela razlike mej narodnostmi, naj mu je tudi jedna bolj pri srci nego druga.

Znano je, kako so napete razmere mej Slovenci in Nemci na Štajerskem, kako da Nemci nočejo Slovencem priznati pravice niti do lastne nižje gimnazije, ki jim gre po državnih osnovnih zakonih. Gospodu Gertscherju kot dobremu juristu pač niso neznani državni zakoni in mora vedeti, da je po njih tudi nam Slovencem izobrazba na podlagi materinega jezika zajamčena, znano mu mora biti, da mi Slovenci ne zahtevamo niti toliko, kolikor nam gre, in da se zlasti spodnještajerski Nemci upirajo naši najskromnejši zahtevi. Pričakovali bi bili, da bode tak dostojanstvenik, kot je gospod novi višji državni pravnik v Trstu, skušal pomiriti duhove v imenu pozitivnega prava, ne pa, da jih bode še razdražil.

Potrebno je, da tukaj doslovno priobčimo oni del govora, ki se tiče celjskega vprašanja, da naši čitatelji vedo, kako sodi o tej stvari tako visok c. kr. uradnik: „Meščanstvo celjsko ni ekspanzivno, noče gospodovati; hoče le doma ostati, kar je, v kar so je vzgojili očetje. Posegati noče čez mejo. Privošči sosedu njegovo posest, in hoče le ohraniti in obvarovati, kar je po stoletnem delu dobrega in slavnega storilo. Pridobiti mora prijateljstvo in priznanje vseh in je ohraniti. Tudi oni, ki so jim nasprotni, bodo spoznali, da to, kar celjski meščanje žele, ni ničesa, kar bi želeti ne smeli. Naj se kmalu povrne mir, naj se poravnajo nasprotja in prodere prepričanje, da je stališče, katero zavzemlje celjsko meščanstvo, tako, da se mu ne more ničesa ugovarjati. Ne mirujte, da ohranite svoje bistvo in je izročite otrokom in otrok otrokom. K temu spada popolna vera in popolno zaupanje v lastno moč.“

Vrednost moža sloni na lastni moči in to tudi velja za skupnost. Kdor sam sebe pozabi, ga boste svet pozabil! Tega se spominjajte, kadar pridejo za vas težavne ure. Ostanite složni, potem ostanete, kar ste!“

Vidi se, da gospod Gertscher odobrava postopanje Celjanov proti nam in poleg tega pa stvari tako zavija, kakor bi Slovenci zares hoteli nemške Celjane uničiti. Mi Slovenci moramo najodločnejše protestovati proti takemu podtikanju tem odločneje, čim višji je mož, ki se drzne kaj tacega trditi. Mi Nemcem privoščimo učne zavode za njih rodni načrščaj, ne napadamo njih narodnosti, naj jo varujemo in goje, kakor jih draga, a za-se bodoemo pa tudi vedno zahtevali pravice in tega si ne damo zabranjevati od nobenega državnega pravnika! Da je želja po gimnaziji v Celju popolnoma zakonita in opravičena, priznala sta celo dva učna ministra: Gauč, ko je obljubil osnovo slovenskih paralelk v Celju, in Madeyski, ki je to točko vzel v svoj budget. S tem, če se osnuje slovenska gimnazija v Celju, nemški Celjani niso v nobeni svoji pravici niti za las prikrajšani, a po zakonu sme tudi slovenska manjšina v Celju za-se zahtevati preproste pravice. Celje je središče Spodnje Štajerske in zato morajo ondu biti zavodi za ta del dežele namenjeni. Ker je večina celjskega okraja slovenska, gre tudi tja slovenska gimnazija. Sploh kako naj bodo take šole urejene, za to mora biti odločilno vse prebivalstvo, za katero so namenjene, ne pa le Celjani.

S tem, da bivši načelnik okrožne mu sodišču v Celju uprav v sedanjem kritičnem trenotju pritrjuje nemškim Celjanom, se kako poostruje celjsko vprašanje. Vidi se, kakor bi nalač bil pritekel tlačiteljem štajerskega slovenstva na pomoč. Nemški listi že porabljo njegove besede v svoje namene. Posebno z velikim veseljem fruktifikuje njegove izjave znana prijateljica Slovencev brez zoba graška teta „Tagespost“. Če morda zaradi celjskega vprašanja pride do kakih večjih homatij, bode to nekoliko zasluga gospoda Gertschera. On mora pač vedeti, v kakih odnošajih žive celjski Slovenci, da ni prav dolgo tega, ko v tem mestu niso bili varni pred ulično druhaljo. In v tacih razmerah visok sodnji uradnik, sedaj višji državni pravnik, uliva olja na ogenj!

Če pa misli gospod Gertscher, da je s svojo veljavno besedo kaj omejil slovensko gibanje, mu naravnost povemo, da se bridko moti. Slovenci smo imeli že druge nasprotnike, a nas niso ugonobil, tudi nas novi gospod tržaški nadpravnik s svojimi govorji ne bode. Tudi gospod Waser je veliko govoril proti Slovencem, a naposled je pa le videl, da je tok dogodka bil močnejši nego volja njegova. Naša je proti njegovi volji slovenščina pot v sodnje urade in tudi južnoštajerski Slovenci dosežejo svoje pravice, naj gospod Gertscher še tako bobna celjske Nemce na skupni odpor.

Pomenljivo je pa, da se je gospod Gertscher tako izognil naravnost omeniti gimnazialno vprašanje, čeprav so vsi umeli, da je baš to imel v prvi vrsti v mislih. Kolikor ga poznamo, se ni upal naravnost postaviti se proti vladu, poleg tega je pa tudi čutiti moral, da bi vendar le malo preočitno udaril pravici v obraz, ko bi o tej stvari naravnost odobril postopanje Celjanov.

Čuditi se pa moramo, da je ces. kr. sodni uradnik, ki bi moral vsaj na videz biti visoko nad strankami, tako se umešal v strankarske boje. Gospod Gertscher nam je naglašal, da mora javni funkcionar, če hoče uspešno delovati, imeti zaupanje tistih, mej katerimi deluje. Te besede so nam prav iz srca govorjene, a mi mislimo, da se to zaupanje ne sme omejevati na kako klico meščanov, temveč na ves okoliš, v katerem mu je delovati. Okrožnega sodišča predsednik v Celju mora torej imeti zaupanje ne le Celjanov, temveč tudi slovenskega mnogoštvelnjega prebivalstva okoliša tega sodišča. Reči pa moramo, da bi mož s takimi nazori, kakor jih je razvijal gospod Gertscher, ki se je odločno postavil na Slovencem nasprotno stališče, ne mogel lahko računati na zaupanje slovenskega prebivalstva. Tudi primorski Slovani ne morejo z zaupanjem pozdravljati novega višjega državnega pravnika v Trstu sedaj, ko je s tem govorom odkril svoje srce. To nezaupanje bode od sedaj povsod spremljalo gosp. Gertschera mej Slovani. Zato bi mu pač svetovali, da si poišče kako mesto mej samimi Nemci, ki jedino morejo imeti vanj tisto zaupanje, katero je po njegovi lastni izjavi uradniku potrebno.

Listek.

Pred II. rednim koncertom „Glasbene Matice“,

dne 11. marca t. l.

Vzgojila si je „Glasbena Matica“ dete, sebi v ponos, narodu v radost in čast. Mlado je še to dete, a vendar deluje z vsemi svojimi močmi krepko in neutrudno; talentov, ki so mu jih položile rojenice v zibelj, ni pustilo v nemar ležati, marveč se vzdiguje ob njih zmirom višje in višje.

Kjerkoli se pokaže, je sijaj, kogarkoli privabi k sebi, ga osreči, ker mu govorí k srcu, ker mu oživi nado, ker mu dvigne misli k jasnim višinam, kamor stopa žvrgoleči škrjanček.

Koncertni oddelki naše „Glasbene Matice“ je to. On nas združuje, da zažijemo dve, tri srečne ure, da zavzemamo iz morja glasbenega krasa čašo oživljajočega napoja.

Poteka četrteto leto, odkar je „Glasbena Matica“ prvič nastopila z možkim zborom, ki ga je zbrala okoli sebe. Čež leto dnij privzela je tudi

ženski zbor, s združenima zboroma pa vstvarila je nam koncerty nezabne vrednosti.

Zdrava podlaga, na koji je vzrasel zbor, resnost v delovanji in idealni vnos, ki je diel prvega zborovodja, rajnkega dr. Fran Grossa ne manj kakor naslednika, našega Mateja Hubada, to so elementi, ki so učinili, da je vsak dosedanjih koncertov nova izklesana skala k spomeniku, ki ga je dolžan postaviti narod slovenski glasbi in umetnosti sploh.

Tega priznanja ne more nihče odreči pevskemu zboru „Glasbene Matice“. Pogled v nedaleko preteklost pred njega ustanovitvijo in primerjanje te preteklosti s sedanostjo, učita nas kaj hitro, da gre rečenemu zboru hvala, da je naprednjašk, ker ne utaji nikdar klica: le višje, le višje!

Z mladeniškim ognjem seznanja nas „Glasbena Matica“ v svojih koncertih z dragoceno izberi najlepšega, kar je domovina in tujina na glasbenem polju vstvarila. Skrbnost v sestavi in izvajanju programa in bogatost taistega svedočijo o bujni plodovitosti mladega zbora. Po velikih koncertnih delih, kakor Dvořákovem „Stabat mater“ in Haydnovem „Vstvarjenji“ sledi v prihodnjem

koncertu nekaj novega — orkestralna simfonija.

Kolikoga pomena da je ta novi dokaz energije, vladajoče v „Glasbeni Matici“, ne smemo prezreti. Naravnost moramo reči, da ostane prihodnji koncert ne le v zgodovini „Glasbene Matice“, ampak tudi za razvoj glasbe mej Slovenci sploh zgodovinskega pomena. Ne zabimo, da se bode glasila raz slovenski koncertni oder prvič mogočnost orkestralne simfonije, kojo goje vsi drugi narodi tem intenzivnejše, čim višje stope. „Glasbena Matica“ pridobi pa z izvajanjem simfonije značaj prvega in popolnega koncertnega zavoda. Zato pozdravljamo II. koncert posebno prisrčno in veselimo se ga, ker se proslavi z njim v novič slovenski narod.

Dr. Anton Dvořákova simfonijo op. 60 v D-durju naznanja vzpored bodočega koncerta. Posvečena je Hanns Richterju.

Da nam predvaja „Glasbena Matica“ ravno to v modernem zlogu pisano delo kot prvo simfonijo, odobravamo. Kot moderno delo je simfonije nevajenemu občinstvu dokaj pristopenjše nego simfonije klasicov. Razven tega je Dvořákova muza toli sijajna in zmagonosna, da se ji mora udati

Državni zbor.

Iz proračunskega odseka.

Na Dunaju, 8. marca.

V sredo dne 6. t. m. je imel proračunski odsek državnega zbora sejo, v kateri se je razpravljalo ministerstvo notranjih zadev. Pri tej priliki oglasil se je tudi poslanec dr. Gregorčič ter priporočal vladi, naj bi od svoje strani poskrbel, da se njen predlog zastran premembe zakona o domovini pravici kmalu spravi v razpravo, ker bremena, katera nalaga sedanji zakon občinam na deželi, rastejo od dne do dne. Potoževal se je o pomanjkanju živinozdravnikov na Primorskem sploh, in o takih, ki bi bili zmožni ljudskega jezika, posebej. Omenjal je, da vlada izkazuje posebno naklonjenost okrajnim bolniškim blagajnam, katere smatra kot nekake državne naprave, mej tem ko postopa precej trdo proti društvenim bolniškim blagajnicam, od katerih zahteva, naj nalagajo svoje novce samo v take zavode, katerim pripisuje vlada puplicarno varnost, dasi državni zakon tega ne ukazuje. Obširneje je dokazoval počasnost stavbenih uradov na Primorskem, posebno pred malo leti ustanovljene ekspoziture v Tolminu, ter nemarno nadzorovanje in popravljanje državnih cest. Zahteval je, naj se omenjena ekspozitura opusti, ker je proti zakonu in naj se ustanovi v Tolminu stavbeni oddelek, kašeršen je v Gorici.

Grajal je nekatere politične urade, ki uradujejo še vedno v ljudstvu nerazumljivem jeziku, ter navajal izglede, kako morajo stranke zavračati nemške odloke, da dobe potem šele slovenske, ki bi se jim morali dati koj spočetka. Zavračal je trditev, da na Primorskem mora znati uradnik 4 jezik, rekoč, da za slovensko in hrvatsko ljudstvo zadostuje jeden jezik, slovenski ali hrvatski, ki sta si v najbližjem sorodstvu, za italijansko ljudstvo pa italijanski, torej v okrajih z mešanim prebivalstvom k večemu dva jezika. Izrazil je svojo zadovoljnost s tem, da je minister mej uradniki v Istri nekoliko pometel, s tem, da je nekatere prestatil ali upokojil, kar bi se bilo moralno že prej storiti, ker dotednici uradniki niso bili na svojem mestu.

Govoril je tudi v zadevi slovenskega misijona v Trstu ter izpodtkal se nad tem, da je tržaška policija drugače postopala, ko so nekateri Slovenci na javni ulici odobravali postopanje slovenskih mestnih zastopnikov, in drugače, ko je mestna družba razgrajala v prilog istrskim županom, ki so prišli v Trst o priliki nemirov radi dvojezičnih napisov v Istri. Imenoval je nedosledno postopanje politične oblasti, ki je v Komnu prepovedala misjon, češ, ker je strop v cerkvi slab in žuga, da se podere, pa ni prepovedala navadne službe božje. Ako je nevarnost za misijon, je tudi za navadno službo božjo; ako ni nevarnosti za to, ni niti za misijon.

Na to je g. poslanec obširneje govoril o narodnih in političnih razmerah na Primorskem, posebno na Goriškem, ter pojasnjeval, da vlada podpira in osrečuje skrajno italijansko stranko in njene težnje, nasproti kateri je vlada preveč popustljiva in šibka, kar daje stranki vedno več poguma, da se ne boji niti kaznjivih izgredov,

vaska za glasbeno lepoto vneta misel. Velika v koncepciji, vnema navedena simfonija našo dušo, kakor priroda v svoji velikosti.

Koj prvi stavku: „allegro non tanto“, priponinja nam naravo. Intenzivna uporaba leseni trobil za glavni tema in pa karakteristično izvanjanje spremljajočih motivov po gozdnih rogovih pripominja nam ne manj, kakor prvi klicni tema z odgovarjajočim odmevom ter idilična piščal s svojo pastirsko melodijo čarobni kras gozdne veličastnosti.

V drugem stavku: „adagio“, uživamo do cela lepoto gozdne tišine. Ko da ležiš na mahu v senci dreves za milobnega šepetanja listja in tajnostnega šumenja vrhov, slišiš sladko prepevanje in žvgolenje ptičje, pred teboj se pa odpira pogled v daljno od solnca ozarjeno ravan; čutiš se osamljenec blaženega v toljeku krasu.

V vrtinec bujnega življenja, mej rajajoče ljudstvo zvabi nas tretji stavku: „scherzo“, češki ples furiant, da nam vzkipi srce k jednakemu veselju, da se oživimo s srečnimi okoli nas. Ovlada nas življenja polna radost.

V četrtem stavku: „allegro con spirito“ s končnim „presto“, uživamo velikost absolutne umetne glasbe. Organično čini le-ta zadnji stavki

kakeršni so se godili v Istri radi dvojezičnih napisov.

Na Goriškem so Italijani, oziroma Furlani krajevno ločeni od Slovencev. Prvi bivajo v političnem okraju gradiškem in v Gorici, drugi v Gorici in v vseh drugih okrajih; prvih je 70.000, drugih 140.000, v mestu goriškem je kakih 12.000 do 14.000 Italijanov, oziroma Furlanov ali poselanjenih Slovencev, poleg 6.000 do 7.000 Slovencev.

V okolici tržiški (Monfalcone) in korminski (Cormons) je tudi nekaj slovenskih občin, pa nikoli ni prišlo tam do narodnih prepirov. Drugače je v Gorici. Nekateri goriški Italijani težko prenašajo, da nimajo neposredne z veze s Furlanijo, kajti vmes je slovenska občina Podgora. Zato se prizadevajo, da bi poitalijaučili Podgoro ter delajo s pomočjo društva „Lega nazionale“ na vso moč v Podgori in v Ločniku. Ker jim poitalijančanje ne gre tako hitro od rok, kakor bi želeli, skušajo dati okolici goriški italijansko lice vsaj s tem, da pačijo krajevna imena in jim dajejo laške oblike. Temu prizadevanju ima zahvaliti svoj početek tudi Piedimonte za Podgoro.

Poleg nemirnih in vznemirjajočih Italijanov biva v Gorici mnogo mirnih in spravljivih, s katerimi so Slovenci od nekdaj iskali zvezo. Ta zveza je bila tako krepka, da je pri občinskih volitvah pred leti zaporedoma znagovala in da je bila na tem, da bi dobila mestno starešinstvo popolno v svoje roke. Ali zadnji trenotek je stopila deželna vlada vmes, je razdrla zvezo ter ohranila skrajno stranko na krmilu. Da bi delo olepšala, dala je voliti tudi nekoliko uradnikov v mestni zastop. Deželna vlada se je torej pokazala očitno pokroviteljico skrajne stranke, one stranke, ki je na čelu italijanskemu narodnemu gibanju v mestu in ki zanaša to gibanje na deželo, v Ločnik, Kormiu, Tržič in v druge kraje.

Ta stranka je izmisnila ime Piedimonte za Podgoro. In tudi v tem oziru gre deželna vlada stranki na roko. Kajti proti občinskemu uradu in proti okrajni politični oblasti je deželna vlada priznala ime „Piedimonte“ kot „sprachüblich“ (navadno v italijanskem jeziku), kar pa nikakor ni. Italijanskemu gibanju na čelu je torej deželna vlada, katera z jedne strani skrbi, da bi ne prišlo do javnih neprilicitnosti, ki bi jo spravljali v težaven položaj, po drugi strani pa prepriča Slovence italijanski brezobzirnosti, da si ohrani italijansko prijateljstvo.

V Trstu in v Istri je narodni boj mnogo silovitejši. Ali ta boj ne izvira samo iz narodnih, ampak tudi iz gospodarskih razmer. V Istri trpi kmetsko ljudstvo mnogo radi tako zvanih Karnjelov, to je oderuhov, došlih iz tujine, ki tarejo ljudstvo. S Trstom pa južne dežele rade ne občenjejo, marveče nekako siljene, ker marsikateri lahkoživi Goričan ali Kranjec, ki je s Trstom trgoval, se je opekel, in se boji Trsta kakor ognja. Tudi te okoliščine uplivajo, da mej deželami in Trstom ni prijaznih odnošajev. Pač pa so v najboljših in najožjih odnosajih s Trstom italijanske skrajne stranke iz Gorice in raznih isterskih mest, kakor se je prav očitno pokazalo pri uporu zoper vladno naredbo glede dvojezičnih napisov v ilirskem Primorju.

Celokupnost s prvim stavkom, s kojim je soroden v temih. Stopnjevani so tu motivi h grandijozni celoti, v burnem vihanji slavi svojo zmago umetnost, srce nam vzkipi, živahnejše stopa kri in hitreje utripajo živeci, zavzel nas je blišč monumentalne glasbe, koji ovладa od stoletja do stoletja človeštvo, v kogega osrečevanje je vstvarjena umetnost z nevenljivo svojo krasoto.

Odobravati je, da nam ponuja „Glasbena Matica“ v svrhu razumevanja glavnih motivov Dvořákovega vele dela vodilo. Taka analiza, združena s pregledom motivov v notah, služila bodo vsakemu kaj dobro. Naj ga ni obiskovalca koncerta brez tega vodila; prouči ž njim v roki oblikoslovje simfonije, najde tudi marsikak kras glasbe, koji bi morda sicer preslišal. Služilo mu bode tudi pozneje, da si oživi spomin na motive, ki so mu misel zavzeli, ki so vjeli njegovo dušo v svoje čarobne zanke.

Dà, vdajmo se muži, naslajajmo se ob harmonijah, ki jih je nam vstvaril genij!

Kdo ve za oni tajni vir čudovitega vpliva glasbe? Zavriska, zabliska melodija, pa vrne se nam radost, vrne se nam vera v srečo, koje iščemo neumorno, povsodi in vsikdar.

Avstrijska vlada si hoče pridobiti in obraniti prijaznost in udanost italijanske nemirne stranke s tem, da jo obsipa s političnimi pravicami ter z gmotnimi dobratami na škodo slovanskega prebivalstva, katerega je dve tretjini v deželi. Ali to se ji ne posreči; vara se v tem prav tako, kakor se je varala v Lombardiji in Benečiji. Vse dobrete jej ne bodo nič pomagale; jedina rešitev v tem oziru je slovanski rod na Primorskem. Jedino tega se boji italijanska narodna stranka; jedino ta more doseči, kakor je v resnici dosegel, da celo katero občinsko staršinstvo, ki sicer dovoljuje podpore ponesrečencem v Italiji, se varuje takih pojav, ki bi znale neprjetno dirnoti „na Dunaju“, ter da se povzdigne celo do katere nepričakovane sožalnice.

To je zasluga slovenskega roda v Primorju. In kako hvalo dobiva ta narod za to neprecenljivo uslugo avstrijski državi? Zanemarja se popolnoma v gmotnem in duševnem, v narodnem in političnem oziru. Vladi je na tem, da se dobrika radikalni italijanski stranki, da bi ohranila naveden mir, dasi dobro vé, da mišljenja ne premeni pri onih, katerim dobrete skazuje na očitno in gočovo škodo slovenskega prebivalstva.

Ta sistem, po katerem se nemirni italijanski življi z dobratami obispajo, da bi vsaj na zunaj mirni ostali, slovenski življi pa zanemarjajo, ni pravi, ker izpodkopuje zaupanje v pravičnost in nepristranost vlade, ker daje nemirnežem srčnost, ko mislico, da vlada dela to iz bojazni pred njimi, ker zapeljuje tudi mirne Italijane, da se pridružujejo skrajnim strankam, ker kaže neopravilen popustljivost in šibkostr avstrijske vlade.

Ta sistem je treba premeniti in ta sistem se tako lahko premeni! Vladi ni treba, da bi se postavila v neposreden boj zoper nemirne življe, zoper skrajne italijanske stranke. Vse to lahko mirno prepusti svojim zaveznikom v tem oziru. In ti zavezniki so primorski Slovani, ki imajo večino v deželi, ki so delavni in vztrajni, ki so sposobni za višjo omiko in hrepenijo po njih, ki so vzrastli v avstrijski državi in živijo ž njo.

Za naravne zaveznike avstrijske državne misli in modre avstrijske uprave ne zahtevam nikakih predpravic, nikakih izjem, ampak samo premembo sistema. Vlada naj postopa pravično in jednako dobrohotno z vsemi narodi v Primorji, pusti in varuje naj jim naravni in postavni razvoj brez vsakatere ovire, in primorsko vprašanje se reši samo po sebi v korist narodom, v korist deželi in v prvi vrsti v korist avstrijski državi.

Z ozirom na politični del je minister odgovoril, da je s položajem, vsaj kolikor Goriško zadeva, precej zadovoljen, da govornik, če tudi je kritikoval primorsko vlado, vendar ni navedel posebnih kričecih fakt, da glede imena Piedimonte je že ukrenil, da se ne sme uradno rabiti; a glede sistema ali njegove premembe ni reklo ničesa, tako da je še vedno vsakateremu prost, misliti si o tem, kar hoče.

Drugi dan 7. t. m. se je nadaljevala razprava o proračunu ministerstva notračnih zadev, in sicer o cestnih in vodnih stavbah. Pri tej priliki je govoril dr. Gregorčič o cestah na Goriškem ter o cestnih nadzorovalcih v Primorju in na Kranjskem, katere je priporočil vladi, naj bi jim zboljšala plače, da bi toliko lože opravljali svoje posle. V zadnjem oziru je odgovoril vladni zastopnik, da cestnim mojstrom na Primorskem se je s tem pomoglo, da se pomaknejo v višje razrede in da jih ne ostane niti tretjina v tretjem razredu, da se jim dovolijo aktivitetne doklade ter pavšali za nadzoranje cest, katerim se prištevajo tudi okrajne ceste, in sicer tako, da je pavšal v razmeri z dolgostjo nadzorovane ceste. Omenil je, da mnogi uradni služabniki, ki imajo jednak izobrazbo, dobivajo veliko manjšo plačo. Za cestne mojstre na Kranjskem so namenjeni še ugodnejši pogoji, kajti izmej njih ostana teta samo jeden ali dva v tretjem plačilnem razredu.

Poslanska zbornica.

Na Dunaju, 8. marca.

Začetkom današnje seje je posl. dr. Pacak vprašal načelnika upravnega odseka, zakaj se odsek ne skliče na posvetovanje o novem domovinskem zakonu, ter izrekel bojazen, da odpor večjih mest proti temu zakonu ni ostal brezuspešen.

Nadaljevala se je potem razprava o davčni reformi.

Dalje v prilogi.

Posl. Peschka je razpravljal o načrtovih določbah glede obdavljenja kmetskih posestnikov ter izrekel nadejo, da se pri specijalni debati te določbe premene. Posl. dr. Slavik je dokazoval, da se s tem načrtom onemogoči pravična razdelitev bremen, ker bo egoizem vedno uplival na člane davčnih komisij, pa tudi židom se bo slabo godilo, kjer je prebivalstvo večinoma protisemitsko, na drugi strani pa se meče denar kar pri oknu, kakor je razvideti iz tega, da se bo jeden milijon znašajoča dividenda avstrijsko-ogerske banke davka oprostila. Posl. dr. Steinwender je sicer dokazoval, da je načrt tako pomankljiv in premembe potreben, pa se vender zanj izrekel.

Jako srečno je govoril posl. dr. Laginja, ki je povdarjal principijelno namreč državnopravno svoje stališče, pa pristavljal, da si vzlič temu prisvaja dolžnost, izreči o načrtu stvarno sodbo, kajti Hrvatje vedo, da morajo upoštevati faktične razmere in da jim bo davčna reforma samo koristila. Govornik je rekel, da njegov ideal davčne reforme bi bil ta, da se vsak čisti dohodek, da se vsako imetje obdavči seveda kolikor manj mogoče. Na ta način bi si država zagotovila velikanske dohodke in bi lahko pomagala deželam in občinam iz njih financijskih stisk. Vlada pa je s to reformo na jedni strani razglasila načelo, da nje dohodki vsled preosnove se ne smejo zmanjšati, na drugi strani pa pravi, da se bodo dovoljevali popusti od davkov, namreč od dobitkovine in od dohodarine. To ni prava reforma. Tudi pogoji, pod katerimi se bo deželam odkazal jeden del dohodkov, so pretredi. Če deželni zbori tudi opuste pobiranje doklad, občinam tega ne morejo zabraniti. Kar misli vlada dajati deželam od dohodkov, je premalo, in posledica bo, da bodo dežele zvišale doklade zemljiškemu davku in dohodarini. S predležečo predlogo se bogatašem olajšujejo bremena na troške siromakov, to se vidi zlasti pri določbi o popustu od zemljiškega davka. Najvažnejše vprašanje pri celi reformi je, kako se bodo davki porabljali. Hrvati imajo v tem oziru kako mnogo uzrokov se pritoževati, zakaj njih kulturne in gospodarske potrebe se zlasti v Istri prezirajo in zanemarjajo, narod se raznaroduje in zato je unevno, da se njega poslanci nič preveč ne zanimajo za davčno reformo. Sicer pa bi bilo rešiti najprej volilno reformo, potem šele davčno.

Ko sta še govorila posl. dr. Milewski — ta strogo stvarno z državnika stališča, prav kakor se spodbija kandidatu za kak ministerski portfelj — in posl. Riegler, se je razprava ustavila.

Koncem seje so posl. Vošnjak in tovariši interpelovali trgovinskega ministra, hoče li poskrbeti, da se v imenik krajev v poštnem okrožju graškom poleg nemških krajevnih imen postavijo tudi slovenska.

Prihodnja seja bo jutri.

V Ljubljani, 9. marca.

Slovenec o koaliciji. Včerajšnji „Slovenec“ zopet nekaj piše o tem, da je koalicija zavrgla pri razpravi o kazenskem zakonu predlog proti prostozidarstvu. Pri tem pa pravi, da je vedno pisal, da je zveza mej konservativci in liberalci protinaravna. Tu si pač moremo misliti, da „Slovenec“ norce brije. Kolikokrat je zagovarjal koalicijo in poslance, ki so v njej, sedaj pa pravi, da je vedno pisal, da je koalicija protinaravna. Po tem takem je „Slovenec“ zagovarjal protinaravno in škodljivo zvezo. Sicer bi pa tega nikdo toliko ne zameril, že so se gospodje v šenklavškem farovžu zmotili, ko bi le sedaj dosledno postopali in odločno nastopili proti tistim slovenskim poslancem, ki so še vedno v tej nenaravni zvezi na Dunaju. Ko je bil ta list napal Kluna, pričakovali smo, da pridejo na vrsto Povše, Globočnik i. t. d. Tako si pa moramo misliti, da Kluna niso grajali radi njegovih načel, temveč le zaradi tega, ker se je bil malo preostro izrazil o politiki nekaterih kapelanov.

Poslednji ministerski svet se je posvetoval pod predsedstvom cesarjevim o celjskem vprašanju. Kakor poročajo dunajski listi, se je sklenilo, da bodo vlada podpirala tiste poslance, ki skušajo potom kompromisa rešiti to vprašanje. Ko bi se pa kompromis ne posrečil, hoče baje vlada vzdržati točko za celjsko dvojezično gimnazijo v budgetu. Ministerski svet se je pa bavil tudi z volilno reformo in se odločil, da počaka, kaj bodo storili pododsek. Ako se koalirane stranke sporazumejo o glavnih načelih, bodo vlada na tej podlagi iz-

delala načrt zakona. Sicer so pa ministri bili tega mnenja, da se stvar hitro ne bode dala rešiti in je stvar tako važna in tako zamotana, da se kak obrok za rešitev ne da določiti. Seveda koaliranim strankam in vladbi bi bilo pač najugodnejše, da se odloči to vprašanje ad *calendas graecas*. Sicer je pa vlada izvedela od deželnih načelnikov, da v kronovinah prebivalstvo nič posebno ne sili na hitro rešitev volilne reforme. — Vse torej kaže, da v sedanji postavodajni dobi z volilno reformo ne bodo nič Večina državnega zbora želi, da se voli po starem volilnem redu.

Proti krščanskim socijalistom. O tem ni nobene dvombe, da je praški nadškof kardinal grof Schönborn šel v Rim na vladno željo papeža klicat na pomoč proti krščanskim socijalistom, le to še ni gotovo, če je kaj opravil. Oficijski listi opominjajo k potrpljenju, kajti v Rimu morajo stvar poprej dobro proučiti, predno se kaj izreko. — Na Dunaji pa vlada in liberalci seveda težko pričakujejo, da bi papež obsodil krščanske socijaliste, kajti potem bi jih konservativci ne mogli podpirati pri občinskih volitvah proti liberalcem. Sicer pa se obsodba iz Rima, kakor se govorji, ne bodo raztegala na vse delovanje krščanskih socijalistov, temveč le na hujskanje proti židom. Pa tudi, če v tem oziru dosežo liberalci svoj namen, bodo krščanski socijalisti hudo prizadeti. Njih priljubljenost na Dunaji se nikakor ne opira na njih krščanske nazore, temveč le na njih nasprotstvo proti židom. O tem se vsakdo lahko prepriča, ako bere njih liste, povsod se v njih vidi sovraštvo do židov. Sicer pa obsodba iz Rima ne bi uničila krščanskih socijalistov, temveč bi jih le porinila v nemško-narodni tabor, kar bi pa vlad najbrž ne bilo v korist. Delo, ki je Schönborn opravlja v Rimu, bodo največ koristilo schönererjanstvu.

Bulgarija. Dan 12. marca je jako pomenljiv za Bolgare, tedaj mine 25 let, kar so Bulgari po dolgih borbah pridobili cerkveno neodvisnost od carigradskega patrijarhata in se je osnoval bolgarski eksarhat. V Bolgariji se bode ta dan povsod slovesno praznoval, eksarh je naročil duhovščini v Bolgariji in Makedoniji, da naj ta dan opravlja zahvalne molitve, v katerih naj se tudi spominja turškega sultana.

Francoski socijalisti so tudi v zbornici prišli s predlogom, da naj se odpravi stalna vojska in uvede milica. Vaillant in Jaurés sta to zahtevala. Jaurés je trdil, da je sedanja stalna vojska le za to, da privilegirani stanovi strahujejo proletarce s proletarci. Socijalistični nasvet je pobijal ministerski predsednik sam in navajal blizu iste razlage, kakor so se navajali proti odpravi stalne vojske v nemškem državnem zboru.

Predloga proti prevratnikom. Odsek nemškega državnega zpora še sedaj ni rešil te predloge. Pri § 130., ki govorji o varstvu monarhije, vere, zakona in rodbine, so se zavrgli vsi predlogi z vladnim vred, samo varstvo rodbine se je bilo sprejelo, a naposled se je tako prikrojen ves ta paragraf edklonil mej občeno veselostjo odsekovih članov. Slobodomislna stranka in socijalni demokratje so glasovali proti vsem predlogom. Poslanec Lenzmann misli sedaj predlagati, da naj odsek preneha posvetovanje o tej predlogi, ker nima več nobenega pomena, ko se je odklonil najvažnejši paragraf. V tem se pa začenja mej učenjaki, pisatelji, umetniki in knjigotržci veliko gibanje proti vladni predlogi, kakeršno se je bilo začelo o svojem času proti nameravemu šolskemu zakonu. Tedaj se je bila vladna predloga umaknila, četudi se je bila predložila po želji cesarjevi, in tudi sedaj se pričakuje, da vlada svojo predlogo umakne. Najbolj nepovoljno bode to katoliškemu centru, ki je mislil stvar izkoristiti v svoje namene.

Egipt. V tej deželi vlada velika nezadovoljnost. Oblastva so izvedela, da nižje prebivalstvo kupuje orožje in se pripravlja za ustajo. Storile so se pa že vse potrebne naredbe, da se ustaja že v kalu zatre.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. marca.

— („Izza kulis dolenskega volišča“) so začeli pisati v „listku“ včerajnjega „Slovenca“. Kakor v prejšnjih dopisih „Slovenčevih“ o dolenski volitvi, se tudi pod novim naslovom prikazuje isti otrožji debeli nezmisel. „Pueri, pueri, pueri puerilia

tractant.“ Zdeto se nam je dosedaj škoda prostora da bi se bavili ali našim dopisnikom dali baviti s takim zabavljanjem izza plota. Včeraj pa se obrača neko zaderikavo pero proti vodstvu narodne stranke, češ, da ni odkrito ravnalo glede kandidatov. Na takšno neosnovano podtikanje nam kaže odgovoriti, a počakati hocemo, kaj vse so v stanu povedati ali izmisli si — ti zakulisnih novic kovači.

— (Drugi koncert „Glasbene Matice“.) Posebno značilno za koncerte „Glasbene Matice“ je to, da so vsi vzporedi z umetniškim premislekom sestavljeni, da se nam podajajo samo znamenite in z večine nove stvari in da je vsaka točka minucijozno natanko naučena. V tem trojnem pogledu se bode vršil tudi koncert v ponedeljek dne 11. marca. Ustreznati hoče najrazličnejšim zahtevam: temu prinese dva mešana zpora, onemu dva ženska in jednega moškega, najbolj izvoljenim pa veliko orkestralno skladbo. Poleg moderne velikana Dvořáka in njegovega rojaka Bendla stojita klasični Händel in duhoviti Brahms, njim pa se pridružuje najnovejša slovenska skladba novega nadobudnega talenta. In vse te skladbe se prvič izvajajo meji nami. To je zrcalo muzikalnega gibanja meji Slovencu in merilo muzikalne naše izobrazbe. Dal Bog, da bi razumevanje tega kulturnega pomena Matičnih koncertov skoraj prodrlo v najširše slojeve! — Da se pospeši razumevanje glavnih motivov simfonije, se je sestavilo posebno vodilo z besedami in notami, na kar se koncertno občinstvo še posebej opozarja.

— (Tridesetletnica opernega pevca gosp. Josipa Nollia.) Iz pisarne „Dramatičnega društva“ se nam piše: V tork dne 12. t. m. praznuje naš domaćin gospod Josip Noll i tridesetletico svojega umetniškega delovanja kot igralec operni pevec in režisér. Na Veliki ponedeljek 1865. leta nastopil je kot mladi slušatelj prava z dunajskega vseučilišča prvkrat na slovenskem odru v starem gledališču v igri s petjem „Bo b iz Kranja“ ter že takrat kot diletant pokazal svojo prirojeno nadarjenost kot igralec in pevec. Kot jeden prvih buditeljev slovenske narodnosti v takrat še skoro popolnem nemški Ljubljani pridružil se je nesobično drugim slovenskim rodoljubom ter veliko pripomogel, da se je ustanovilo naše „Dramatično društvo“ z namenom ustanoviti slovensko gledališče z rednimi slovenskimi predstavami, kar se je z njegovo pomočjo tudi kmalu posrečilo. — Od leta 1870. do 1875. bil je rednih slovenskih gledališčnih predstav v Ljubljani stalni režisér, igralec in pevec. Od leta 1875. do 1878. pel je na hrvatski operi v Zagrebu, kjer je nastopil v „Trubadurju“, potem pa je šel v Italijo, Rusijo, Španijo itd. ter deloval povsod kot prvi bariton z velikim uspehom.

— Leta 1891. vrnil se je zopet v Ljubljano ter nastopil po daljšem presledku v novem gledališču prvkrat kot Urh v Ipavčevi spevoigri „Teharski pleniči“. — Od tačas nepretrgoma do danes je g. Josip Noll stalni režisér naši lepo razvijajoči se slovenski operi in kot baritonist brezvomno njen glavni steber. — Uprizoril je v zadnjih treh letih nič manj ko 11 velikih, cel večer izpolnjujočih oper, 2 manjši operi in 4 operete. Razun v „Vodnjaku“ in „Marti“, nastopil je v vseh drugih operah tudi kot pevec, večinoma v glavnih ulogah, ter si s svojim čvrstim in lepo donečim glasom, naravno igro in umetniškim prednašanjem pridobil neomejene simpatije našega občinstva. — Opozarjam slovensko občinstvo v Ljubljani in naše rojake po drugih slovenskih pokrajinh na ta jubilej, ki je gotovo ne le časten za našega dičnega jubilanta samega, temveč za našo narodno umetnost sploh. — a —

— (Slovensko gledališče.) Šele pri sinočni reprizi Parmove opere „Urh, grof Celjski“ so prišle vse krasote tega odličnega dela do popolne veljave. Spoznalo se je, kako izviren je skladatelj in kako bogata je njegova fantazija, občudovala se je dosledna stilizacija, melodijoznost, fina karakteristika, in prelepna instrumentacija in kar je slovensko občinstvo sodilo po prvi predstavi, po prvem utisu v hipu navdušenosti, to potrja sedaj trezno in kritično preudarjanje: Parmova opera je znamenito muzikalno delo, kateremu je sojeno, prestopiti ozke meje slovenske domovine. Če bodo drugi po tem delu sodili naše muzikalno delovanje, nas bodo morali spoštovati. Predstava je bila v vsakem oziru izvrstna; sosebno so se odlikovali gospodč. Leščinska in gospodč. Benč in Vašiček. Valentina je pel g. Rus prav dobro. Jako dobra sta bila tudi gč. Towarnicka in g. Štamecar ter

ves zbor. Občinstvo je bilo oduševljeno in je živahnno ploskalo, celo pri odprtih scenih, kar je pri nas velika redkost, zlasti od kar imajo nekateri obiskovalci slabo navado, da pri taki priliki radi slikajo.

— (Potrjena izvolitev.) Trgovinski minister je potrdil zopetno izvolitev trgovca gospoda Ivana Perdama predsednikom, in lastnika tiskarne g. Antona Kleina podpredsednikom trgovinske in obrtne zbornice kranjske.

— (O praznovanju sedemdesetletnice Ivana Navratila) na Dunaju smo prejeli obsiren popis, katerega pa danes ne moremo priobčiti.

— (Iz odborove seje „Sokolove“.) Odbor „Sokola“ sklenil je v svoji seji dne 7. t. m., da se bode udeležili po večjem odposlanstvu vsesokolskega shoda, ki se povodom narodopisne razstave priredi v Pragi dne 28., 29. in 30. junija. Dalje se je določilo, da se prirede letos naslednje zavave: dne 16. t. m. rodbinski večer v vrtnem salonu pri Maliču; dne 6. aprila jour fixe v vrtnem salonu pri Ferlinecu; dne 27. aprila jour fixe istotam; dne 11. maja tamburaški večer z vstopnino v vrtnem salonu pri Maliču; dne 8. junija slavnostni večer v spomin pokojnej gospoj Mariji Murnikovi; dne 13. julija jour fixe na vrtu gostilnice pri „Lloyd“u. Izleta priredila se bodo letos dva in sicer jeden poludnevni izlet, za kateri pa dan ni še določen, na Grosuplje in jeden celodnevni izlet na vozéh skozi Črnovče, Trzin in Mengiš v Cerklje in od tod skozi Šenčur in Kranj nazaj v Ljubljano. Konečno se je odobril račun o letošnji maškaradi, katera je uspela tudi v finančnem oziru, ter prepustilo predsedstvu društva, da gosp. Miljutinu Zarniku izreče primernim načinom zahvalo na velikem trudu, ki ga je imel s slikanjem dekoracij za Hej-vaj-hejske kolobocije.

— (Klub slov. biciklistov „Ljubljana“) je imel v soboto dne 2. t. m. svoj redni občini zbor, katerega so se člani kluba prav mnogobrojno udeležili. Klub se je v minolem letu v vsakem oziru razširil in ukrepil, ter sodeloval večinoma pri vseh narodnih veselicah in to v Ljubljani in izven mesta. Pravih športnih slavnosti je imel letos klub tri, in sicer je priredil dne 16. septembra svojo običajno vsakoletno dirko, pri kateri je g. Bohinec postavil za daljavo 10 km, katero je prevozil v 18 min. 33 $\frac{1}{2}$ sek., avstrijsko-igerski rekord. Dne 13. maja izletelo je 7 članov kluba v Gradec k tamkajšnjim kolesarskim slavnostim, dne 5. avgusta pa se udeležil klub s 5 dirkači kolesarskih dirk na Bledu. Dva klubna člana sta postavila rekorde za slovenske vozače in sicer g. Bož. Vernik rekord na 20 km z 42 min. 29 $\frac{1}{2}$ sek., gosp. Bohinec pa na 100 km z 4 ure 13 min. Vкупno so prevozili člani kluba 51623 km, od teh pride na g. Stiasny ja 6415 km, drugi je g. Božidar Vernik 3360 km, tretjo g. Kukla z 3325 km. Največjo turo v jednem dnevu je npravil g. Bohinec in sicer iz Ljubljane čez Trbiž v Beljak in Celovec, potem nazaj do Beljaka in v Podklošter, 201 km. Za zabavni del je skrbel klub s tem, da je prirejal poleti redno večerne izlete v Ljubljansko okolico, jeseni in po zimi pa so se zbirali člani pri zabavnih večerih in vsako soboto pri kegljanju. Klub je tudi denarno napredoval in imel za lansko leto 42 gld. 29 kr. preostanka. Pri volitvi odbora bil je predsednikom voljen per acclamationem g. dr. Josip Kušar, v odboru pa 6 članov, ki so se konstituirali v seji dne 7. t. m. in izbrali gosp. Ivana Gorupa podpredsednikom, g. Božidara Vernika tajnikom, g. Rudolfa Pehanija blagajnikom, gosp. Zmag. Bohinca prvim rednikom, gg. Frana Tausesa in Ernesta Koželja pa odbornikoma.

— (Novo poštno poslopje.) Ker so pri starem Luckmannovem poslopiju le še pritlični zidovi podreti in odstraniti, in se material s stavbišča sproti izvaja, pričelo se bode drugi mesec že kopanje temelja.

— (Glas iz občinstva.) Nenavadne vremenske razmere letošnje zime delajo res velike preglavice mestni blagajni, kakor tudi posamičnim hišnim posestnikom. Zdaj imamo že drugi solnčni dan, ko se taja ledena skorja, katera pa čez noč zopet zamrzne Hoja po spolzkih trotoarjih in ulicah je vsled tega v noči in zjutraj izredno nevarna. V splošnem interesu vsega prebivalstva je torej, da se posebno zdaj hitro odstrani ta nevarnost s tem, da se pridno čistijo trotoarji, oziroma da se posipljejo. Preverjeni smo, da bode velika večina hišnih gospodarjev to rada storila iz lastnega nagiba, ker

drugače so roke in noge someščanov v veliki nevarnosti. Proti zanikernim gospodarjem pa naj magistrat postopa strogo in brez prizanašanja, ob jednem pa naj seveda na javnih potih in pos-bno pri prehodih čez ulice daje dober izgled. Tudi na spravljanje snega raz streh naj se pazi. Nekateri hišni posestniki so tako brezobzirno, da dajo raz svojih streh metati sneg ob istem času, kakor se meče na nasprotni strani. Tako je bila danes zjutraj pasaža na sv. Petra cesti jako nevarna. Tudi v drugih ulicah se je tako ravnalo, sv. Petra nasip bo pa kmalu preplavljen, če magistrat ne bo hišnih gospodarjev primoral, da čedijo pred svojimi hišami.

— (Stroški za kidanje in izvažanje snega), katere je izplačala mestna občina danes za čas od 3. do včetega 9. marca letos, znašajo 1123 gl. 89 kr.

— (Železnički promet.) Zbog ustavljenega prometa na južni železnici v zadnjih 4 dneh, kateri se je včeraj v jutro zopet odprl za poštni in osobni promet, nakopičil se je poštni pôsel v znatni meri, dočim čaka tovorno blago še svoje rešitve. Vlaki dohajajo iz Trsta in v Dunaja še vedno z znatnimi zamudami. Te dni je delalo na prôgi Ljubljana-Trst in Ljubljana-Gradec nad 3000 delavcev. — Tudi promet v Reko se je danes zopet pričel na južni železnici za osobe in brzozno blago. Tovorni promet v Trst in v Reko pa se tudi menda prične še danes, ker so se zapreke že večinoma odpravile. Tudi vse proge isterskih državnih železnic so zopet odprte.

— (Pogreša se) Friderik Ruard, bivši častnik, sin nekdanjega lastnika blejskega gradu in gorenjskih fužin. Friderik Ruard je zadnji čas v prav siromašnih razmerah živel; te dni je pri nem penzioniranem župniku Rozmanu vzel revolver in izginil.

— (1000 metrov kotonine) je našla mestna policiju pri raznih ljudeh v Kurji vasi in v Rudniku. Poizvedbe so dognale, da so to kotonino prodajale nekatere delavke ljubljanske predilnice oziroma jo prinašale jedni, katera jo je potem dalje prodajala. Vodstvo predilnično je izjavilo, da se ostanki pač prodajajo, ker pa se glede ostankov ne vodi nikaka kontrola, je seveda nemogoče dognati, kako je prodajalka dobila toliko kotonine v roke, kakor tudi ni mogoče poizvedeti, koliko se je te kotonine prodalo.

— (Izprijena mladina) Mestni policiji se je posrečilo zasačiti kakih 30 dečkov, starih od 12 do 16 let, ki so hodili prosjačit po hišah in so pri tej priliki kradli, kar je bilo mogoče, vse, kar ni bilo pribito ali priklenjeno.

— (Vinogradarstvo) Poljedelsko ministerstvo je dovolilo, da se oddajo za deželno pepinjero v Ljubljani brezplačno nastopne trte: 60.000 sadik in 280.000 ključev navadne selekcijonirane riparije, 20.000 portalis-sadik iz Siebenbruna, 70.000 portalis in 10 000 solonis-ključev iz zaloge, naročene na Španskem, 10 000 rupestris monticola-ključev s Francoskega, in ob jednem je obljudilo 35—40.000 raznih trt, ki se bodo ob svojem času razdelile meje neimovite posestnike okuženih vinogradov, po 300—400 vsakemu.

— (Semenj.) Na semenj dne 8. t. m. se je prigralo 891 konj in volov, 253 krav in 43 telet skupaj 1169 glav. Kupci a je bila prav živahna ker je vzlic prometnim oviram prišlo iz raznih krajev precej kupcev.

— (Dobrunjske občinske volitve.) V dobrunjski občini je bil dne 6. in 7. t. m. živahan volilski boj. Duhaniki so se postavili na celo agitacije in na vse mogoče načine hujskali zoper kmetsko stranko. Župnik N. je pri sv. Stefanu hodil od hiše do hiše in rotil ljudi, naj volijo njegove pristaše in ne pristaše kmetske stranke, katere je krstil za liberalce; takisto je v Bizoviku hodil pred mašo in po maši po krčmah lovil volilce. Prav tako so delali drugi duhaniki, celo iz sosedne občine jim je prišel na pomoč neki župnik in tako so zmagali, samo Bizovik je ohranil svojo neodvisnost in ni volil po ukazu „Slovenčevcev“. Volitve so sicer končane razburjenost pa je ostala in tudi pohujšanje, zakaj nekateri gospodje so pri agitaciji rabili besede, kakeršnih bise sramoval zadnjibržanski mešetar.

— (Zgorela) je dne 5. t. m. zjutraj 50letna Marija Žerovnik v Vašah v ljubljanski okolici. Ustajala je običajno ob 4. uri zjutraj in kuhalo krmo za prešiče. Bržkone je zaspala pri kotlu in se ji je vnela obleka. Našli so jo mrtvo kraj ognjišča.

— (Novo gimnazialno poslopje v Kranji) Načrte, katere je predložila mestna občina deželnemu šolskemu svetu, napravil je c. kr. inženir gosp. Josip Žužek in priznati se mora, da so prav izvrstno izdelani. Poslopje, katero bode stalo na najlepšem in najpripravnjem prostoru, imelo bode

jako ukusno unanjo in se bode prav lepo prezentovalo in mesto krasilo, ker so pa tudi notranji prostori praktično in primerno razdeljeni, bo vsestranski ugalo svojemu namenu.

— (Muzikalno-deklamatorno akademijo) na korist dijaškemu podpornemu društvu v Novem mestu priredé gimnazijski dijaki pod vodstvom svojega pevovodje, gospoda Ignacija Hladnika, v nedeljo 10. marca v dvorani „Narodnega doma“. Začetek ob 7. uri zvečer. O tej akademiji se nam piše iz Novega mesta: Muzikalno-deklamatorična akademija, katero ima novomeška gimnazija navado napravljati v korist tukajšnjega „podpornega društva za uboge dijake“ in ki šteje vselej za najlepšo veselico, kar jih doživimo tukaj, bode tudi letos sijajna, morda celo sijajnejša, kakor druga leta. Z veliko pozornostjo in finim ukusom izbrane krasne pesvke in godbene točke so že pred dalj časom izvrstno uvežbane; igrokazni del, nalač za akademijo prirejena in predelana Ferd. Raimundova, mej Slovenci doslej še ne igrana čarobna igra „Der Diamant des Geisterkönigs“ pa obeta biti nekaj novega ne le v programu naših dijaških akademij, ampak nekaj novega za naše mestece sploh. Vsi obilni kostumi za to čaroligo so novi in nalač zanjo narejeni, posebno krasne pa je z veliko prijaznostjo blagovolilo posoditi slovensko gledališče v Ljubljani.

— (Preložen semenj.) Deželna vlada je dovolila občini Št. Rupert, da se za dan 12. t. m. določeni semenj na Veseli gori zaradi prometnih zaprek preloži na dan 1. aprila.

— (Huda zima.) S Pivke se nam piše: Pomajkanje drva je splošno. Že se vse, kar ni neobhodno potrebno v hiši. Na ogenj pokladajo posteljnake, slabe stole in drugo tako pohištvo. Srečen, kdor ima kaj drva. Sneg je padel do 2 m visoko. Podrla se je nekaj hiš, a bilo bi se jih še več, da niso s streh ogrebalni snega. Snežni zameti stoje liki velikanske barikade ovirajoče vsak promet. Ljudje niso mogli iz hiš, ker so bile nekatere polnoma zametene. Na kneški trorazrednici se je moralo dne 4. t. m. prenehati s podučevanjem. Strah, da bi nastale nove nezgode, kadar bo sneg skopnel, je splošen.

— (Akad-tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu) priredi s sodelovanjem akad. društva „Hrvatska“, „Ognisko“ in „Srbadija“ dn. 13. marca t. l. Prešernovo slavnost. Local: Annensäle. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo: 1 krona.

— (C. kr. kmetijska družba goriška) je imela predvčerajšnjim slavnostno sejo v deželnozborski dvorani v proslavo 25letnice predsedništva grofa Franca Coroninija.

— (Žalosten konec veselice.) V Breginju je priredil krčmar B. ples, pri katerem je skupil okoli 250 gld. denarja. Ko je hotel drugo jutro denar pobrati — ga ni bilo več; nekdo je bil bolj uren od njega in ga je že odnesel. — (Živa zgorela.) Predvčerajšnjim prinesla si je 78letna vdova Katarina Kregar iz Ajdovščine stantjoča v Trstu, lončeno posodo, napolnjeno z žarečim ogljem v svojo sobico, da se nekoliko ogreje. Po nesrečnem naključju približala se je stvara preveč ognju; vnela se ji je obleka in hipoma je bila nesrečica v plamenu. Na nje kričanje priheli so sosedje, in udušili plamen. Prihitevši zdravnik ukazal je nesrečnico takoj odpeljati v bolnico, toda opečena je bila tako grozno, da je v kratkem umrla v groznih bolečinah.

— (Kako agitujejo Italijani v Istri.) Znano je, da so hrvatsko-slovenski isterski deželní poslanci nekaj pred razpustom deželnega zobra objavili oklic na svoje volilice posebej, a na hrvatsko-slovenski narod v Istri sploh. Ker italijanski časopisi niso mogli ovredi v tem oklicu navedenih, v nebovijočih krivic, ki se gode Slovanom v Istri — so izmisli prav izvirno sredstvo, ki venča njih fantastično zasepljenost, to je, priobčili so v puljskem časopisu „Il Giovane pensiero“ z dne 15. februarja t. l. na vodnem mestu — torej mestu, ki je namenjeno trezemu razpravljanju — omenjeni oklic slovanskih deželnih poslancev s polnimi njihovimi imeni nalač v popačenem smislu tako, kakor da bi se isti kesali svojega delovanja ter se norčevali s Hrvati in Slovenci v Istri. Kadar je razvidno torej: tam, kjer ne morejo gospoda Italijani z lepa prav nič opraviti, poslužujejo se zvijač, da dosežejo svojo svrho, ali da v „motni vodi lovijo“. Ta čin, čeprav ni vreden ozbiljnega pomisla, vendar priobčujemo kot sliko orožja, s katerim si žele gospoda Italijani pridržati sedanjo svojo narodno posest v Istri.

— (Razpisane službe.) Pri okr. sodišču v Svinca (Eberstein) eventuelno pri kakem drugem sodišču mesto uradnega služe. Prošnje do dn. 29. t. m. predsedništvu deželnega sodišča v Celovcu.

— Pri ravnateljstvu c. kr. gozdov in domen v Goricu mesto uradnega služe z letno plačo 400 gld. in 100 gld. letne doklade. Zameva se znanje nemškega, italijanskega in slovenskega jezika. Prošnje do dn. 10. aprila omenjenemu ravnateljstvu.

* (Vzgleden koncipijent) Dunajskemu notarju Quandtu je njegov 30 let stari, oženjeni koncipijent dr. Hannemann poneveril — kolikor se je moglo doslej konstatovati — 6000 gld. in pogaben.

(Viharen volilski shod.) Državni poslanec Sokol je sklical te dni volilski shod v Unterliebenthal. Na shod so prišli tudi vsi mestni duhovniki in — comme chez nous — brezobjorno zabavljali ter sramotili volilce in se rogali njih poslancu. Vseled tega je nastal vihar in pretep. Orožniki, ki so prihiteli, so morali z bodali oteti duhovnike in je spremiti domov.

(Grozna nesreča.) Iz Črnovic poročajo 2. t. m.: V selu Dumbrovci pri Lekanah (blizu rumunske meje) razletel se je kotel v famošni žgalnici špirita. Špirit se je namreč vnel in razpršil kotel; vsled tega podrl se je strop. V prvem nad stropu spalo je več delavcev, ki so padli z ruševnimi vred v ogromni kotel poln gorečega špirita. Dvanajst oseb je bilo takoj mrtvih, mnogo se jih je pa tako strašno opeklo, da menda ne ozdravijo več. Goreči špirit vnel je tudi postopje; zaradi obilga snega pa so mogli ljudje še le čez dva dni priti gasiti. V tem času je seveda že vse zgorelo.

(Škandalozna aféra.) Pred berolinskim vojnim sodiščem se je včeraj začela tajna obravnava proti bivšemu dvornemu maršalu baronu Kotzeju. Ta visoki gospod je tožen, da je raznim osebam pri dvoru pisaril anonimna pisma, v katerih jih je dolžil največjih grdobij, kar si jih človek misliti more. Ta pisma, pisana prvim aristokratom in tudi članom cesarske rodbine, so v prizadetih krogih obudila nepopisljiv srd in to opravičuje domnevanje, da se gode v teh krogih stvari, o katerih misera plebs še ne sanja ne. Javnost seveda ne bo izvedela, kaj se je pisalo in obravnavalo. Da pa se v modernem Berolinu gode prav čudne reči, da sta bili Sodoma in Gomora v primeri z njim zavetšiči nравnosti in kreposti, o tem pač ni dvoma. Nekam sumno je tudi, da se država, ki ima tako stolno mesto, imenuje „das Reich der Gottesfurcht und frommen Sitte“.

(Celo mesto se je pogreznilo.) Blizu As-kabada ležeče mesto Kučan je dne 17. januvarja izginilo. Neki voznik je vozil tisti dan blizu mesta in pripoveduje, da je hkrati nastal potres, da je iz zemlje zapuhel dim in se je mesto hipoma pogreznilo. Ruski konzularni agent potrjuje to s pristavkom, da je nastala razpoklina, v kateri je mesto izginilo. Mesto je štelo več tisoč prebivalcev, ki so do malega vse ponesrečili.

(Samomor iz sovraštva.) V Parizu so našli te dni neko imovito samico skoro mrtvo v njej stanovanju. Zažgala je bila oglje, da bi se zadušila. V sobi je bilo vse razmetano. Policia je iz tega sklepala, da je kdo kaj pokradel in brž zaprla nekatere sorodnike te samice. Ko se je žena v bolnici spet osvestila, je priznala, da je sama naredila nered v sobi in se potem poskusila usmrtniti, da bi na njene sorodnike padel sum, da so jo okradli. Če je toliko sovraštvo izredno, je pa tragikomicno to, da je žena, predno se je poskusila usmrtniti, požgala svoje vrednostne papirje; sedaj živi in nima nihcesar več!

Slovenci in Slovenke! ne zabitte družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospodinj Pavla Schubert in Franja Jelovšek na Vrhniku 24 kron, nabранo na svatbi gosp. Ivana Oblaka in gdč. Mici Kanc na Kraljeviči pri Vrhniku. — 1 kroono pa kot skupilo za jabolka štete Emice maskirane na pustni torek za Tončeta, prodajalca jabolka iz Rovt. — Skupaj 25 kron. — Živelji rodoljubne darovalke in darovalci in njih nasledniki!

Za „Narodni dom“ v Ljubljani: Rodoljub na Vrhniku 21 kroon, nabrané po krajevih v različnih veselih družbah pod gesmom „Bomba za Narodni dom“. — Živelji rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Knjizevnost.

— Abecedno in stvarno urejeni register k deželnim zakonikom za vojvodino kranjsko. — Sestavil Josip Orešek, c. kr. okrajni komisar. — V Ljubljani 1895. — To je naslov 32 strani obsežni lični knjižici, katera je te dni prišla na svetlo. Z veseljem jo pozdravi vsakdor, kateremu je po stanu ali po častnem poklicu opraviti z zakoni, razglasiti in ukazi, zadevajočimi razmere v deželi kranjski. Ne bode mu treba več premetavati celih 46 zakonikov, predno naleti na predpis, katerega ravno potrebuje. V tej knjižici gospoda komisarja Oreška ima vse po predmetih abecedno razvrščeno z zraven spadajočimi citati zakonikov. Mnogo predpisov po teh zakonikih je že razveljavljenih, oziroma predrugačenih in popolnjenih: ta knjižica pa navaja samo tisto, kar je še tačas v veljavi. Nekaj jako praktičnega pa je g. izdajatelj ukrenil s tem, da je mej posamezne tiskane liste dal vezati bele liste, to z očividnim namenom, da si register lahko vsak sam pozneje popolnjuje, kadar k jednemu ali drugemu predmetu pride kak nov predpis. Na tak način lahko vsak skrbi, da

ta knjižica ne zastara, ampak ostane vedno v roki. Brez dvojbe torej posežejo po njej zlasti vsi občinski uradi in uradniki pri samoupravnih ter političnih oblastih, katerim je v prvi vrsti namenjena. Z občega stališča pa nas veseli, da poleg društva „Pravnika“ domaci pravniki čedalje bolj sami skrbče za pripomočke in olajšave pri uradovanji.

Levstikovi zbrani spisi. Uredil Frančišek Levčec. Izšel je V. in zadnji zvezek zbranih spisov Levstikovih, ki prinaša drugi del kritik in polemik ter Levstikov životopis. Kaj več izpregovorimo o tem zvezku prihodnjem teden.

Brzojavke.

Dunaj 9. marca. Vsi ministri so prišli na sejo pododseka za volilno reformo, izjavili, da so glede volilne reforme vsi solidarni ter naznanili, da želi kronska, naj se stvar koj reši. Z ozirom na voljo krone so zahtevali, naj pododsek dožene posvetovanja in stavili kabinetno vprašanje.

Dunaj 9. marca. V današnji seji poslanske zbornice se je nadaljevala razprava o davčni reformi, za katero razpravo pa se poslanci jako malo zanimajo.

Beligrad 9. marca. Na učiteljišču v Nišu se je zasledila socijalistična zarota. Ko se je začela preiskava, so kandidatje in kandidatinje napadle ravnatelja Tirša in ga vrgli skozi okno prvega nadstropja na cesto. Ravnatelj se je nevarno pobil. Napadli so tudi dva profesorja in se z noži branili policije. Nekatere kandidate in kandidatinje je policija zaprla, drugi so utekli. Meščanstvo se poteguje za dijake in bati se je večjih izgredov.

Beligrad 9. marca. Policia je zasledila, da so kaznenci v tukajšnji trdnjavi ponarejali franke, katere so uradniki izdajali.

Bruselj 9. marca. Osrednji odbor delavskih društev je sklenil, naj se začne dne 1. aprila generalni štrajk v celi Belgiji. Povod temu je, da je parlament odklonil predlog, naj se za volitve v administrativna zastopstva uvede splošna in jednak volilna pravica. Bati se je krvavih izgredov.

Pariz 9. marca. Na dan je prišel nov škandal. L. 1889. je dovolila zbornica 50.000 frankov v to, da se prepelje truplo Lazarja Carnota iz Magdeburga v Pariz. Od tega zneska pa se je v določeni namen porabilo samo 14.000 frankov, 36.000 frankov pa so si razdelili uradniki mej sobo.

Pariz 9. marca. V cerkvi v Elincourtu je propovedujoči duhovnik napadal socijaliste, češ, da razširjajo pogubne nauke. Ko je končal, hotel mu je neki socialist odgovarjati, vsled česar je nastal pretep. Muogo oseb je bilo ranjenih.

Listnica uredništva.

Gosp. Fr. Samsa, občinski tajnik v Št. Petru: Potrjujem vam, da nam vi niste ničesar pisali niti občina in izjavljamo, da se opomnja v listnici uredništva dne 2. marca ne nanaša na vas, niti na žandarmerijskega postajovodja, ampak na nekega železniškega postajovodja K.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

KONCERT

bode

v pondeljek dne 11. marca t. l.

v redutni dvorani.

Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Opera!

Začetek ob 1/8. uri zvečer.

Štev. 63. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 649.

V torek, dne 12. marca 1895.

Na korist opernemu režiserju in pevcu Josipu Nolliju v proslavo tridesetletnega njegovega gledališkega delovanja.

Cetrtikrat:

Trubadur.

Opera v štirih dejanjih. Spisal S. Cammarano. Uglasbil J. Verdi. Poslovenil A. Štritof. Dirigent g. Hilarij Benšek. Režiser g. Josip Noll.

Začetek točno ob 1/8. uri, konec po 10. uri zvečer.

Pri predstavi svira orkester slav. c. in kr. pešpolka št. 27.

Prihodnja predstava bo v petek, dne 15. marca 1895.

Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer.

Tujci.

8. marca.

Pri Slovnu: Merkens, Schuchart, Reitmay, Wolf, Jeglič, Hauseli z Dunaja. — Hmelak, Lieblein, Monti iz Trsta. — Dejak, Verhovec iz Pulja. — Becke iz Prage. — Schieler iz Monakovega. — Rayvich iz Reke — Motony iz Bistrice. — Zwecker iz Toplice. — Westen iz Celovca.

Pri Mainz: Schwender, Schönwald z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opera-zovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
8 marca	7. sijutraj	735.3 mm.	- 4.4°C	sl. zah.	obl.	
	2. popol.	735.0 mm.	- 2.2°C	sl. zah.	jasno	
	9. zvečer	735.2 mm.	- 3.2°C	sl. zah.	jasno	0.00 mm.

Srednja temperatura -1.8°, za 4.1° pod normalom.

Dunajska borza

dne 9. marca 1895.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	15	kr.
Skupni državni dolg v srebrn	101		15	
Avtstrijska zlata renta	125			
Avtstrijska kronska renta 4%	101		20	
Ogerska zlata renta 4%	123		95	
Ogerska kronska renta 4%	99		20	
Avtro-egerske bančne delnice	1071			
Kreditne delnice	390		50	
London vista	123		55	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60		48	
20 mark	12		07	
20 frankov	9		79	
Italijanski bankovci	46		62	
C. kr. cekini	5		80	

Gleščubi Slatina.

Gleščubi Slatina. Zdravilisce in vodo-zdravilnica pri Karlovič varih. Prospekti zastoji in franko.

Izvirališče: Železniška postaja. Zdravilisce in vodo-zdravilnica pri Karlovič varih. Prospekti zastoji in franko.

(15-2) Pri otročjih boleznih

IV.

potrebujejo se često kisline preganajoča sredstva in zato opozarjajo zdravniki zradi milega uplivanja svojega na

OLAVNO SKLADISTE
MATTONIJEVE
GIESSHÜBLER
načinljivo in
KISELINE

katero radi zapisujejo pri želodčevi kislini, skrofelinjih, pri krvici, otekani zlez i. t. d., ravno tako pri katarih v sapniku in oslavskem kašlji. Dvornega svetnika Löschner-ja monografija o Gleščubi Slatini.)

Agentura

30 gld. mesečno

postranskega zasluka z visoko provizijo si zasluži lahko vsak, ki ima počasnestev, s tem, da vzprejema naročila na patentovane predmete, ki se lahko specavajo v vsakem okraju. — Ponudba z znakom za 5 kr. **Franz Pokorný-ju, Praga, 1134-II.** (275-1)

„The Mutual“

životlina zavarovalnica v Novem Yorku.

Cisto vzajemna. Nobenih delničarjev.

Največja varnost. Nedosežno visoki dobitkovni deleži.

Premoženje dne 31. decembra 1893 nad 967 milij. frank.

Zavarovalnne znašajo 4159 milij. frank.

Izplačuje se je zavarovanec, odkar posluje društvo 1903 milij. frank.

Specijalno jamstvo za avstrijske zavarovance I.021,124 krone v

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1894.

Nastopno omnenjeni prihajajoči in odhajalni časi osnačeni so s prednjoslovenskem časom. Srednjoslovenski čas je krajemu času v Ljubljani na 3 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. ur 5 min. po včerj osebni vlak v Trbiš, Pontabla, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, čas Seisthal v Ausses, Ischl, Gmunden, Salzburg, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Steyr, Linz, Budjevice, Plana, Marijine varo, Eger, Karlovo varo, Francova varo, Prago, Lipjan, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. ur 10 min. ajturf mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 7. ur 10 min. ajturf mešani vlak v Trbiš, Pontabla, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čas Seisthal v Salzburg, Dunaj via Amstetten.

Ob 12. ur 55 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 11. ur 59 min. dopoldne mešani vlak v Trbiš, Pontabla, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. ur 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno, čas Seisthal v Salzburg, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Innsbruck, Bregenec, Curih, Genova, Pariz, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budjevice, Plana, Marijine varo, Eger, Francova varo, Karlovo varo, Prago, Lipjan, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. ur 20 min. zvezr mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. ur 13 min. ajturf osebni vlak v Dunaju via Amstetten, Lipnje, Prago, Francovih varov, Karlovi varov, Egra, Marijine varov, Plana, Budjevice, Salzburga, Linca, Steyr, Gmunden, Ischl, Aussee, Zella na Jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzenfeste, Trbiš.

Ob 8. ur 19 min. ajturf mešani vlak v Kočevje, Novega mesta.

Ob 11. ur 27 min. dopoldne osebni vlak v Dunaju via Amstetten, Lipnje, Prago, Francovih varov, Karlovi varov, Egra, Marijine varov, Plana, Budjevice, Salzburga, Linca, Steyr, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenec, Innsbruck, Zella na Jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Lienca, Pontabla, Trbiš.

Ob 9. ur 32 min. popoldne medani vlak iz Kočevja, Novega mesta.

Ob 4. ur 48 min. popoldne osebni vlak v Dunaju, Ljubnega, Seisthal, Beljaka, Celovca, Franzenfeste, Pontabla, Trbiš.

Ob 9. ur 25 min. zvezr mešani vlak v Kočevje, Novega mesta.

Ob 9. ur 21 min. zvezr osebni vlak v Dunaju preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiš.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. ur 13 min. ajturf v Kamniku.

Ob 8. ur 05 : popoldne : :

Ob 9. ur 50 : zvezr : :

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. ur 56 min. ajturf v Kamniku. (5-56)

Ob 11. ur 15 : dopoldne : :

Ob 9. ur 30 : zvezr : :

Rusko mazilo proti protinu

je najbolje sredstvo proti protinu, revmatizmu itd. Lonček stane 1 gld. — Glavno skladisče: S. Rucker, lekarnar v Lvovu (Galija).

Spoštovani gospod! Izrekam Vam svojo najtoplejšo zahvalo za Vaše mazilo proti protinu, katero kaj izbornu učinku. Pošljite mi še 2 lončka, da bom imel to izbornu sredstvo vedno pri roki. (1150 22)

Plasy, dné 20. julija 1894. Jos. Knott.

Razglas.

Leta 1893 se je v uradnih prostorih te hranilnice našla Ljubljanska srečka, ki jo je najbrž neka stranka izgubila.

Ker se dotočnik, ki jo je izgubil, v postavnem roku pri tukajšnji policiji ni oglasil in je slednja srečka zopet semkaj izročila, se to naznana s pristavkom, da se ima lastnik te srečke javiti pri tej hranilnici mej rokom zastaranja.

Kranjska hranilnica

v Ljubljani, dné 8. marca 1895. (178-1)

Schicht-ovo patentovano milo

z varstveno znamko labodom, je brezvomno najbolje sredstvo v dosegu snežnobelega perila, za čiščenje svilene, volnene in barvane tkanine,

kakor je dokazano, je to milo najbolje razkužuječe sredstvo za vsake vrste perila in mimo tega popolnem neškodljivo za perilo in roke.

Radi izborne svoje kakovosti pa slujejo isto tako

Schicht-ova štedilna jedernata mila,

ki so brez vsake konkurence. Ta mila imajo, kakor je že njih kakovost, jedno naslednjih varstvenih znamk. (535-11)

Julij Schlicht, Ustje nad Labo,
tovarna mil, sveč in palmovega olja.

Glavna zalog
pristnih ruskih gumijevih galos
pri (126-12)
J. S. Benedikt-u v Ljubljani.

Najboljše
vočilo svetá!

Fernolendt
vočilo za čevlje.

Ces. kralj. dež. priv.
tovarna utem. I. 1835
na Dunaji.

To vočilo brez galice (vitrijola) se lepo črno
sveti ter vzdržuje manje trpežno.

Povod v zalogi. (3-10)

Zaradi pomarejanj naj se pazi na stanko na moje imen

St. Fernolendt.

Poštni paketi, katerih vsebina (4 kilo vočilla) je sortirana, posiljajo se za poskušajo poštne prosto po
1 gld. 80 kr. na vsako poštne postajo.

Odkrovati na svetovni razstavi
(1893) ▶ Čikagi s svetinjo.

UBERALL VORRATHIG 17 MEDAILLEN

MASSIGE PREISE

Lepa hiša
S prodajalnico in gostilno
se odda takoj po ceni v najem v Šmartnem pri Litiji blizu cerkve.

Pogoji se poizvede pri lastniku Franu Čudnu, uraru v Ljubljani. (274-1)

Hlev

za 2 ali 3 konje s skedenjem vred odda
se takoj v najem.

Kje? pove iz prijaznosti upravljenstvo „Slov. Naroda“. (256-3)

Trgovski pomočnik

23 let star, slovenskega in nemškega jezika zmožen, izuren v trgovini z mešanim blagom, želi premeniti službo. — Ponudbe pod „zanesljiv 100“ na upravljenstvo „Slov. Naroda“. (249-3)

Vodovodne cevi

in vse sestavne dele potem sesaljke in druge vodovodne naprave, kakor tudi razne stroje in vse tehnične predmete do- S. Juhász v Gradcu. (263-1)

Knjigovodja

nemščine in slovenščine v besedi in v pisavi zmožen, se vzemljene. — Pisemne ponudbe naj se pošlijo na Molkena in Neuwirth-a, komisija skra trgovina s prideki v Ljubljani. (246-3)

Na najnoviji in najboljši način
umetne (1180-42)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombiranje in vse zobne operacije, odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel

poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstr.

VIZITNICE

priporoča po nizki ceni

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

„THE GRESHAM“,
zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filiala za Avstrijo: Filiala za Ogrsko:
Dunaj, I., Giselastrasse i Pešta, Franz-Josefsplatz
st. 1, v hiši društva. st. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1893 kron 131,435,657—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1893 23,942,149—
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) 287,452,809—
Mej letom 1893 je društvo izpostavilo 9633 polic z glavnico 73,023,675—
Prospekti in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje
pri Gvidonu Zeschko-tu. (1024-7)

St. 5757.

Razglas.

V zmislu §. 15. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dné 5. avgusta 1887. l. štev. 22. dež. zak.), se javno naznanja, da so

imeniki volilnih upravičencev za letošnje
dopolnilne volitve v občinski svet

sestavljeni in da se smejo od danes naprej skozi 14 dni tukaj pregledovati in proti njim vlagati ugovori.

O pravočasno vloženih ugovorih bo razsojal občinski svet.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dné 1. marca 1895.

Izgubil se je 8 mesecev star

lovski pes

srednje velikosti, kratke, ruvenkaste ali senične dlake, z zamko št. 50. — Kdor bi ga našel, je naprošen, oddati ga pri gosp. L. Blumauer-ju v Ljubljani, na Kramovskem nasipu, kjer prejme tudi nagrado. (240-8)

Štev. 3492. (262-2)

Prodajalnica v najem.

V četrtek 14. dan t. m. dopoludne ob 10. uri oddala se bo pri podpisanim magistratu jedna v poslopji meščanske bolnice (kresije) v Ljubljani proti Solskemu trgu ležecu, sedaj

kot mesnica rabljena prodajalnica

za dôbo od 1. maja 1895. I. naprej potom očitne dražbe v najem.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane
dné 4. marca 1895.

Prvo dolensko-ameriško vino

izvrsten pridelek, iz kleti g. Ignacij Wutscherja, veleposestnika na Brezovici pri Št. Jerneju, se tuči

v Florijanskih ulicah št. 28 „pri Dolenjcu“.

Za obilen obisk se priporoča

Jera Sitar

gostilničarica.

(226-3)

V lekarni EDE TOMAJA

v Zagrebu, v Ilici štev. 12

dobivajo se razun vseh ostalih zdravil nekateri jako preskušeni in koristni, posebnega priporočila vredni lekovi:

Mazilo protikostobilu ali protinu, kalanju in trganju v kostih, otrnosti ali grēnu v žilah, bolečinah v bokovih in v krizu, trdnicam, prebadanju, vsakovrstnim ozeblinam. Cena 80 kr.

Sladka voda za kašelj ali kreh in za prsi, s katero se zdravi kašelj, prehlajenje ali katar v prsih, pličih, težko dihanje, hri pavost v grlu, naduh. Cena 80 kr.

Pojačeni železoviti sirup deluje proti slabosti, blodosti, škrofuloznosti, zabuhlosti, otročji polhabjenosti, ženskim bolezni, slabokrvnosti, one-moglosti. Cena steklenici 1 gld.

Pojačene švedske kaplje ali švedska živiljenjska tinktura (Lebensessenz). S tem slovečim sredstvom se očišča kri v vlatenica, popravlja in krepi želodec in ublažuje glavobol, olajša tesnobo, odpravi napetost ali vetrovi, odklanja bol v žledici, grče v želodci, zlatenica, mrzlica in zavijanje ali grizenje v trebuhu. Kdor pije redno to toli koristno učinkujčo švedsko tinkturo, si ohrani zdravje, telesne moći in pride v okom raznimi bolezni. Cena steklenici z navodom 50 kr.

Vsakemu gospodarju prav toplo priporočam **prašek za živino**, za konjskih in kašelj, za vole, krave in svine, za lagano odiščenje, krepljenje želodca in prebave, kadar živina noče jesti, pa kadar se napuhnuje. Krave dajo potem več in boljšega mleka, konji postanejo čeli in močnejši. Cena jednemu zavojku 45 kr.

Švajcarske pilne, najsigurnejše sredstvo za čiščenje in snaženje želodca in črev, proti zapretju, kadar kri udari v glavo in v prsi, proti tromosti ali težini. Cena škatljici 70 kr.

Mazilo za živino, zlasti za konje in voli proti boli na kosteh, usločenim, napetim žilam, otrplosti in ozeblinam, po težkem naporu, za krepljenje žil in živev. Steklenica 80 kr.

Fini parfumi, dobro dišeče vode, razne pomade, boje za barvanje lasij, da se svi lasje z njim črno pobuhajo, fina mila; prašek za gospo, sredstva za polepševanje, prašek za čiščenje zob, paste za zobe, da postanejo beli. Po 80 kr.

Gobe za umivanje, krtačice za zobe.

Razne stvari iz kaučuka, obvezila za rane, pasove, kirurške stvari.

Ruski čaj, fini Jamaika-rum, Malaga-vino, francoski konjak.

Zaloge mineralnih vod.

(135-5)

Vse po časnikih oglašene medicinske špecialitete.

Kdor naročuje za 4 gld., mu pošljamo poštne prosto.

<p

Oznanilo.

Letošnji redni zbor kranjskega odseka I. občnega uradniškega društva Avstro-Ogerske, pa tudi letošnji redni zbor hranilnega in posojilnega uradniškega društva v Ljubljani bolet v nedeljo dne 7. aprila 1895 točno ob 10. uri dopoludne v vrtni dvorani Hafnerjeve pivarne na Št. Peterski cesti št. 47.

Dnevni red kranjskega odseka:

- Kratko poročilo predsednikovo o delovanju uradniškega društva Avstro-Ogerske sploh in z ozirom na kranjskega odseka odbor v letu 1894.
- Citanje zapisnika o lanskem rednem občnem zboru.
- Potrditev odborovega računa za minulo leto 1894.
- Volitev novih odbornikov za upravno leto 1895.
- Posamezni nasveti.

Na dnevnem redu zborna hranilnega in posojilnega uradniškega društva je izvrševanje pravie po §. 30. zadružnih pravil.

Dnevni red se naznani p. n. društvenikom po pravilih pismeno.

V Ljubljani, dne 7. marca 1895.

Kranjskega odseka uradniškega društva odborovi predstojnik:

J. Smolej.

Hranilnega in posojilnega uradniškega društva odborovi načelnik:

Vil. Bregar.

Društvenik:

Ant. Svetek. (276)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(199—3) pri

nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9 IV Weyringergasse 7 DUNAJ.

Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastonj.

Pristna Brnska suknena roba

za spomladino in poletno dobo 1895.

Kupon 3-10 met. gld. 4.80 iz dobre
dolg za popolno gld. 6.— iz boljše
obleko (suknja, gld. 7.75 iz fine
hlače, telovin) gld. 9.— iz finele
stane samo gld. 10.50 iz najfinejše
pristne ovčje vojne

Kupon za črno salonsko obleko **gld. 10.—**, blago za
vrhne suknje, bled za turiste, črni peruvienne in dosking,
blago za uniforme drž. uradnikov, najfinejo gredašano
tkanino itd. razpošilja po tovarniških cenah kot realna
in solidna najbolje znana zaloga suknene robe

SIEGEL-IMHOFF v Brnu.

Vzoreci zastonj in poštne proste! — Jamči se za to, da
pošiljke popolnoma odgovarajo vzoren.

Na uvaženje! Savno p. n. občinstvo se zlasti opozarja,
da se blago dobi **mnogo ceneje**, če se **premo naroči**,
nego če se naroča od takih, ki sami isto pri nas
kupujejo. **Tvrda Siegel-Imhof v Brnu** razpošilja
vse blago po pravih tovarniških cenah, ne da
bi v račun jemala privatne kupovalec jako oskodijočega
sleparskega „krojaškega popusta“. (139-10)

Marija- celjske kapljice za želodec

prirejene v lekarni „k ange-
liju varuhu“

C. Brady v Kromeriju (Morava)
staroizkušeno in poznato zdravilo, ki ozivlja funkcije
želodca in ga krepi, če je prebava motena.

Pristno le z zraven natisneno varstveno znamko in
podpisom. (1436-12)

Cena steklenici 40 kr., veliki steklenici 70 kr.

Navedeni so tudi sestavni deli.

Marijaceljske kapljice za želodec dobivajo se
pristne v Ljubljani: lekarna Piccoli, lekarna Mar-
detschläger; v Postojni: lekarna Fr. Baccareich;
v Škofji Loki: lekarna Karol Fabiani; v Radov-
ljici: lekarna Aleksander Roblek; v Rudolfovem:
lekarna Dom. Rizzoli, lekarna Bergmann; v Peuer-
bachu: lekarna pl. Payer; v Kamniku: lekarna
J. Močnik; v Črnomlju: lekarna Ivan Blažek; v
Ribnici: lekarna Jos. Ančik.

Fr. Ks. Jeločnik

krojač (271-1)

Kongresni trg št. 14

se priporoča slav. p. n. občinstvu za izdelovanje vseh
krojaških del.

Naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni.

Fran Burger, mizar

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 21
se priporoča č. občinstvu za naročila v izvrševanje najna-
vadnejih in najfinih

pohištvenih in stavbinskih, v mizar-
sko stroko spadajočih del.

Tudi imam v zalogi več pohištva in izdelujem najlepše
lesene stope in stene (lamberije). Delo solidno in
po nizki ceni. Za dela, naročena dovolj zgodaj, tudi jamčim.
Naročila izvršujem ali po predloženih mi ali pa odbran-
lastnih vzorcev po vseh slogih. (220-2)

Oskrbnik

zanesljiv, z izvrstnimi spričevali, v najboljših letih,
čvrst in zdrav, slovenskega in nemškega jezika v
govoru in pisavi več ter praktičen v poljedelstvu,
v kultiviranji travnikov, v živinoreji, v ribarstvu in
umni riboreji, kakor tudi v gozdarstvu, v lovu ter
nekoliko v vinarstvu, želi v tej lastnosti ali pa v
kakoj službi druge vrste 1. aprila t. i. vstopiti.
— Blagovoljne ponudbe naj se pošljijo pod „Oskrb-
nik, poste restante Kranj, Gorenjsko“. (265-2)

I. najstarejša posredovalnica služeb v Ljubljani
G. Flux, Breg št. 6 (273)

Išče: starejšo dobro kuharico za župnišče na Go-
renjskem, plača 10 gld.; gostilniško kuharico za tu,
dobra plača, tako dobro ravnanje; več pripravljih in
boljših zasebnih kuharic. 8-13 gld. plače; hišnino
za nek hotel, kako dober zaslužek; pestunjo k večjim
otrokom za Ljubljano, 8 gld. plače; kočiju za neko to-
varno, 28-30 gld. na mesec; pošta nega služba za Gorenj-
sko, 10 gld. plače, vse prosto; hišnica hkravam, 8 gld.
plače, vse prosto. — Priporočata se najbolje 35letna
zasebna hišnina, pridna, z lepimi letnimi spričevali, ki
gre služiti tudi zunanj Ljubljane, in tako brhko, skromno
dekje za vsako delo.

Trnkóczy-jev hmeljni sladni čaj

za zdrave kakor za bolnike priporočljiv

kot redilno, krepilno, tečno domače sredstvo.
Zavoj z 1/4 kil. vsebine 20 kr., 14 zavojev z
3 1/2 kil. vsebine 2 gld. 25 kr.

Če se vzame 14 zavojev, je poština razmeroma
najceneja.

Zdravniško priznanje.

Gosp. pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani.

Vaš hmeljni sladni čaj osvedočil se je pri
okrevajecih bolnikih zelo dobro, prosim torej, da mi
blagovolite vposlati še 5 zamotkov.

Kopelišče Bled (Kranjsko) dne 2. jan. 1888.

Odličnim spoštovanjem

dr. Ferd. Zeissler,

kopeliški zdravnik

Razven tega vse medicinski-farmacevtični
preparati, specijalitete i. t. d. dijetetična
sredstva, homeopatična zdravila, medicinična mila, parfumerije i. t. d.

priporočajo in razpošiljajo na vse strani sveta
lekarniške tvrdke

Ubald pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Viktor pl. Trnkóczy, Dunaj, Margarethen.

Dr. Oton pl. Trnkóczy, Dunaj, Landstrasse.

Julij pl. Trnkóczy, Dunaj, Josipovo.

Vendelin pl. Trnkóczy, Gradec, Štajersko.

Pošilja se z obratno pošto.

V ozra vrednih slučajih se drage volje dovoljuje popust od cene.

Jedino zalogzo za Kranjsko

ina (1415-11)

FRAN STAMPFEL

v Ljubljani

Kongresni trg „Tonhalle“ Kongresni trg.

Kot nadomestilo za tobovo kavo se pripreda | Sejotrasnja, edino zdrava in ob njen
go zdravniških namenih, strošek in kolikost: | najboljša primorja k tobovi kavi je:

KATHREINER-

KNEIPPOVA SLADNA KAVA.

Najčistejši prirodni plod
v celih zrnih,
ki se ne dajo ponarejet.

Se dobi povsod: $\frac{1}{2}$ Kile za 25 kr.

LASTNINA IN TISK „NÁRODNÉ TISKARNE“.